

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	5
Omgevingsrecht	6
Omgevingswet	6
Wabo	11
8.40- en 8.42-AMvB's	12
Natuurbescherming	13
Waterwet	15
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	16
Sociale zekerheid overig	18
Bestuursrecht overig	19
APV	19
Arbeidsomstandigheden	19
AVG	20
Openbare orde	21
Toeslagen	22
Verkeer	23
Vreemdelingenrecht	24
Richtlijnen en verordeningen	24
Terugkeerbesluit	26
Vreemdelingenbewaring	28

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 229

Conclusie staatsraden advocaat-generaal, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:764](#)

Awb

Regeling zorgverzekering (Rzv)

BESLUIT. AVV. CBAS. Conclusie staatsraden advocaat-generaal Snijders en Widdershoven over het onderscheid tussen een algemeen verbindend voorschrift (AVV) en een concretiserend besluit van algemene strekking (CBAS). De zaak waarin deze conclusie wordt genomen, gaat over de vraag of het besluit tot wijziging van een van de bijlagen van de Rzv moet worden aangemerkt als een AVV of CBAS. Uitgaande van de in hoofdstuk 10 van de conclusie vermelde uitgangspunten is dit besluit onmiskenbaar geen CBAS, maar een AVV.

Bij deze conclusie is een [persbericht](#) uitgebracht: “Advies staatsraden advocaat-generaal: Maak rechtsbescherming richtinggevend bij ‘concretiserend besluit van algemene strekking’”.

JnB 2025, 230

MK ABRs, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:741](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrechtse Heuvelrug.

Awb 1:2

Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) 19

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) 14, 107

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (Handvest) 47

BELANGHEBBENDE. CONCURRENTIEBEDING. Aanwijzingsbesluit dienst van algemeen economisch belang. I.c. wordt geoordeeld dat U-stal weliswaar in hetzelfde marktsegment werkt als NS Fiets, omdat beiden exploitanten zijn van fietsenstallingen, maar dat zij niet in hetzelfde verzorgingsgebied werken. Bij dit criterium gaat het om de vraag of betrokkene in hetzelfde geografische gebied werkzaam is als de bedrijvigheid waarop het bestreden besluit betrekking heeft. U-stal heeft niet aannemelijk gemaakt dat zij ten tijde van het besluit op bezwaar in het stationsgebied Driebergen-Zeist of in de directe omgeving daarvan betrokken was bij de exploitatie van een fietsenstalling. Ook is niet gebleken van concrete plannen op dit gebied. Dit betekent dat het door U-stal gestelde belang bij een "level playing field" alleen al daarom geen rechtstreeks bij het Aanwijzingsbesluit betrokken belang is. Verwijzing naar de uitspraak van 10-03-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:518](#).

ARTIKEL 19 VEU EN 47 HANDVEST. Het vereiste van belanghebbendheid is gelijkelijk van toepassing op beroepen op grond van schending van het recht van de Unie en op beroepen op grond van niet-inachtneming van het nationale recht, zodat aan het beginsel van gelijkwaardigheid wordt voldaan. Verwijzing naar de uitspraak van 02-07-2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:2377](#)). Voorts maakt die eis het in de praktijk niet onmogelijk voor U-stal om een beroep op de artikelen 14 en 107 van het VWEU en Richtlijn 2014/24 te doen, omdat daarvoor de rechtsgang naar de burgerlijke rechter open staat. Ook uit artikel 19, eerste lid, tweede alinea, van het VEU, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest, volgt niet dat toezicht op de naleving van de verplichtingen voortvloeiend uit het Europese recht, dient te geschieden door de bestuursrechter. Verwijzing naar arrest EU-HvJ van 13-03-2007 ([ECLI:EU:C:2007:163](#)).

JnB 2025, 231

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:778](#)

staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

Awb 1:2

Tijdelijke regeling specifieke uitkering ERTMS regionaal personenvervoer per trein 2020-2021

(Tijdelijke regeling) vastgesteld 4 lid 1

BELANGHEBBENDE. AFGELEID BELANG. SUBSIDIE. Toekenning specifieke uitkering Tijdelijke regeling. I.c. is ten onrechte geoordeeld dat Arriva geen belanghebbende is bij het bestreden besluit. Het college is de geadresseerde van het besluit tot toekenning van de specifieke uitkering en Arriva heeft als begunstigde van de door het college verleende subsidie slechts een afgeleid belang. Geoordeeld wordt evenwel dat het afgeleid belang in dit geval niet aan Arriva mag worden tegengeworpen, omdat de betrokkenheid van haar recht- of belangpositie een zelfstandige aanspraak op rechtsbescherming rechtvaardigt. Daartoe is redengevend dat de positie van Arriva direct door het besluit over de toekenning van de specifieke uitkering wordt bepaald.

JnB 2025, 232

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:767](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch.

Awb 8:69a

Algemene plaatselijke verordening 's-Hertogenbosch 2016 (APV) 5:16

RELATIVITEITSVEREISTE. Afwijzing handhavingsverzoek. I.c. heeft het college mogen weigeren om handhavend op te treden ten aanzien van de aanlegconstructies. Uit de toelichting op artikel 5:16 van de APV volgt dat deze bepaling is bedoeld om de openbare wateren te vrijwaren van activiteiten die het gebruik op enigerlei wijze nadelig zouden kunnen beïnvloeden. Artikel 5:16 van de APV beoogt dus te voorkomen dat het openbare water onjuist wordt gebruikt. [appellant] doet een beroep op deze bepaling, omdat hij vreest dat onjuist gebruik zijn leefomgeving aantast. Aangezien [appellant] aan het openbare water woont, is het gebruik daarvan onderdeel van zijn leefomgeving. Deze belangen zijn zo verweven met het belang dat artikel 5:16 van de APV beoogt te beschermen, dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken norm kennelijk niet mede strekt tot bescherming van het belang van [appellant]. De rechtbank is ten onrechte tot een andere conclusie gekomen, maar dit leidt evenwel niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank. Het college hoeft alleen handhavend op te treden, als sprake is van nadelige beïnvloeding van het gebruik van het openbare water. Het college heeft toegelicht dat de aanlegconstructies dicht tegen de oever aan zijn gerealiseerd, zodat de bruikbaarheid van het water of het doelmatige en veilig gebruik daarvan niet in het geding is. [appellant] heeft niets aangevoerd waaruit kan worden afgeleid dat de aanlegconstructies een negatieve invloed hebben op het gebruik van het water.

JnB 2025, 233

Rechtbank Gelderland, 19-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1314](#)

college van burgemeester en wethouders van Nijkerk, verweerder.

Awb 7:1a

RECHTSTREEKS BEROEP. OMGEVINGSWET. Afwijzing handhavingsverzoek. I.c. heeft het college het bezwaarschrift doorgestuurd naar de rechtbank. Vastgesteld wordt dat het ook voor het college onduidelijk is wat nu precies de in geschil zijnde standpunten zijn. Het had op de weg van het college gelegen om eerst de bezwaargronden op te vragen bij eisers, en om daarna pas te beoordelen of de zaak geschikt is om de bezwaarfase over te slaan. Deze zaak zal (waarschijnlijk) gaan over de uitleg van bepalingen in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Omgevingsplan van de gemeente Nijkerk, nu blijkt de toelichting van het college het handhavingsverzoek alleen op dit punt verschilt van eerdere handhavingsverzoeken. Deze gronden zijn in de eerdere uitspraken van de rechtbank niet aan bod gekomen, omdat de Omgevingswet toen nog niet in werking was getreden. Juist bij de uitleg van nieuwe wetsbepalingen lijkt het doelmatig om de bezwaarprocedure te doorlopen, zodat ook de bezwaarschriftencommissie zich over het geschil kan buigen. In de bezwaarfase kan bovendien verkend worden of partijen er onderling uit kunnen komen. Geen aanleiding wordt gezien om eisers in de gelegenheid te stellen hun beroepsgronden te onderbouwen en om het college daarna in de gelegenheid te stellen om nader te motiveren waarom de bezwaarfase overgeslagen kan worden. Het beroepschrift wordt ter verdere behandeling als bezwaarschrift teruggezonden aan het college.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Omgevingswet”.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 234

ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:762](#)

college van burgemeester en wethouders van Enschede.

Awb 5:37

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Enschede 2009 (APV).

VERBEURTE EN INVORDERING. Last onder dwangsom wegens overtreding APV. I.c. is terecht geoordeeld dat het college de invorderingsbesluiten mocht nemen. De omstandigheid dat de medewerkers van [evenementenbedrijf] zich hebben vergist is geen bijzondere omstandigheid om geheel of gedeeltelijk van invordering af te zien. Van een professionele organisatie mag worden verwacht dat zij haar werknemers goed instrueert waar wel en niet reclameobjecten geplaatst mogen worden. Het college heeft in dit verband terecht op de voorgeschiedenis gewezen. Er bestaat daarom geen grond voor het oordeel dat de overtredingen verminderd verwijtbaar zouden zijn.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 235

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 25-02-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:692](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ooststellingwerf, het college.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 7:11

Omgevingswet 22.1

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2, 8.0b lid 1 onder a

Omgevingsbesluit 11.7

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. AWB. VERDRAG VAN AARHUS. LADDER.

MER-BEOORDELING. ETFAL. Omgevingsvergunning bouw kantoorgebouw. I.c. wordt

geoordeeld dat het college, door in het besluit op bezwaar een bopa te verlenen, niet heeft

gehandeld in strijd met de Awb of het Verdrag van Aarhus. Aan de systematiek van de Awb,

en meer specifiek het daarin opgenomen artikel 7.1. over de heroverweging in bezwaar, is

inherent dat in het kader van de heroverweging in bezwaar het primaire besluit wordt

gewijzigd of herroepen en dat in plaats daarvan een ander besluit wordt genomen (in dit geval

een nieuwe omgevingsvergunning). Verder is van belang dat in het kader van de bopa niet de

uitgebreide procedure is voorgeschreven. Daarvoor wordt gewezen op artikel 16.62 van de

Omgevingswet. Niet gebleken is dat sprake is van een besluit als bedoeld in artikel 16.50 van

de Omgevingswet (besluit waarvoor een milieueffectrapport moet worden gemaakt). Evenmin

is gebleken of aangetoond dat de uitgebreide voorbereidingsprocedure op grond van artikel

16.62 of artikel 16.65 van de Omgevingswet in combinatie met artikel 10.24 van het

Omgevingsbesluit moet worden gevolgd. I.c. is onvoldoende onderbouwd dat sprake is van

een evenwichtige toedeling van functies.

JnB 2025, 236

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 20-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1376](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oost Gelre.

Omgevingswet 5.1 lid 1, lid 2 onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2, 12.27a

Omgevingsplan 22.28

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.5

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO. Omgevingsvergunningen fase 1 en 2 bouwen
appartementengebouw. I.c. is de aanvraag voor de omgevingsvergunning fase 2 na 1 januari

2024 ingediend. Op die aanvraag is de Omgevingswet van toepassing. Omdat het besluit fase

1 nog niet onherroepelijk is, vervalt de koppeling tussen het besluit fase 1 en fase 2. Dat volgt

uit artikel 4.79, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet waarin staat dat artikel 6.3 van

de Wabo niet van toepassing is op de voorbereiding en vaststelling van de beschikking op

een aanvraag met betrekking tot de eerste fase van een omgevingsvergunning als bedoeld in

artikel 2.5 van de Wabo. Op de aanvraag omgevingsvergunning fase 1 is de Wabo van

toepassing. Als deze vergunning onherroepelijk wordt, levert dat op grond van artikel 4.13,

eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet een zelfstandige omgevingsvergunning op

grond van de Omgevingswet op.

WELSTAND. Het bevoegd gezag mag van een negatief welstandsoordeel afwijken op grond van overwegingen van algemeen belang, zoals economische of maatschappelijke belangen, maar ook op overwegingen die niet zien op het algemeen belang, zoals individuele omstandigheden die de aanvrager betreffen. Verwijzing naar ABRS 22-02-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:464](#). Hoewel dit jurisprudentie op grond van de Wabo betreft, is de voorzieningenrechter van oordeel dat deze onder de Omgevingswet kan worden voortgezet. Het college dient, indien het van oordeel is dat andere belangen aanleiding geven om van een negatief welstandsadvies af te wijken, dat oordeel deugdelijk te motiveren. Het Omgevingsplan biedt geen grond voor het oordeel dat voor die motivering verzwaarde eisen gelden.

JnB 2025, 237

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 18-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1311](#)
college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.27

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. SPECIFIEKE ZORGPLICHT. Stillegging werkzaamheden sloop/realisering nieuwe woningen en daaraan gekoppelde last onder dwangsom wegens schending specifieke zorgplicht artikel 11.27 van het Bal. Voor de vraag of verzoekster in dit geval de specifieke zorgplicht heeft geschonden is bepalend of zij alle zorg heeft betracht die in redelijkheid van haar verwacht had mogen worden om ten tijde van de aanvang van de werkzaamheden op de hoogte te (kunnen) zijn van de aanwezigheid van (de rustplaats van) de kerkuil op het perceel. Niet vereist is dat verzoekster ten tijde van de aanvang van de werkzaamheden ook daadwerkelijk de wetenschap had dat de kerkuil een rustplaats heeft op het perceel.

I.c. wordt geoordeeld dat verzoekster in dit geval onvoldoende onderzoek heeft verricht naar de eventuele aanwezigheid van (rustplaatsen van) de kerkuil op het perceel. Nu verzoekster er in het meest recente rapport expliciet op is gewezen dat nader onderzoek verricht moet worden naar (onder meer) de kerkuil en zij toch is aangevangen met de werkzaamheden zonder nader onderzoek te verrichten, heeft verzoekster in strijd gehandeld met de specifieke zorgplicht.

JnB 2025, 238

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 07-02-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:315](#)
college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen, verweerder.

Omgevingsplan

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 4.806 lid 2

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDING. Last onder dwangsom gesloten houden staldeuren. I.c. wordt geoordeeld dat de staldeuren een emissiepunt zijn en dat bij het openen van de staldeuren ten onrechte niet de in het Omgevingsplan voorgeschreven afstand van 50 meter tot een geurgevoelig object wordt gewaarborgd. Verwijzing naar ABRS 17-03-2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BL7732](#). De voorzieningenrechter stelt vast dat de definitie van een emissiepunt niet is gewijzigd met de invoering van de Omgevingswet en het Bal. Zowel onder de Wet geurhinder veehouderijen en de bijbehorende Regeling geurhinder veehouderijen, als onder het Bal volgt dat sprake is van een emissiepunt bij het uittreden van 'relevante hoeveelheden' emissie.

JnB 2025, 239

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 07-02-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:1814](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder c en onder 1o

Invoeringswet Omgevingswet 4.14

Invoeringsbesluit Omgevingswet 8.1.9

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 3.51 lid 2

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:32a

OMGEVINGSWET. LOZINGSACTIVITEIT. OVERGANGSRECHT. Last onder dwangsom. I.c. is er sprake van een overtreding op grond waarvan verweerder bevoegd is om handhavend op te treden. Voorop staat dat het lozen van stoffen op oppervlaktewateren op basis van het oude, maar ook het nieuwe recht, verboden is zonder vergunning. Chemours heeft op 23 maart 2022 een aanvraag revisievergunning Wabo en watervergunning ingediend bij verweerder voor het lozen van de andere PFAS-stoffen. Geoordeeld wordt dat er nog onvoldoende concreet zicht op legalisatie is.

BEGUNSTIGINGSTERMIJN. De termijn van zes maanden is voor Chemours onvoldoende om aan de last te voldoen. Gelet op de lozing van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is het noodzakelijk is dat Chemours uiterlijk op 10 juni 2025 de koolinstallaties heeft geplaatst, zodat daarmee een einde komt aan de overtreding.

[...] 1. Met het besluit van 8 augustus 2024 (bestreden besluit) heeft de Minister aan verzoekster een last onder dwangsom opgelegd wegens het zonder omgevingsvergunning verrichten van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam. [...]

5.2. Op 11 oktober 2022 is aan Chemours een watervergunning en een maatwerkbesluit verleend.

Op grond van dat besluit vallen de in het volgende schema met zwart aangegeven afvalwaterstromen onder de watervergunning. Het lozen van deze stromen is onder voorwaarden toegestaan. Daarbij geldt dat bepaalde lozingspunten sporen van PFOA en HFPO-DA mogen bevatten. Deze stromen zijn verder niet in geding. Aan de met blauw aangegeven afvalwaterstromen zijn (maatwerk)voorschriften gesteld op grond van artikel 2.1, vierde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer (oud). Het lozen van PFOA en HFPO-DA is onder voorwaarden toegestaan. De lozing van andere PFAS is niet ingeperkt door (maatwerk)voorschriften, wel is daaraan in (maatwerk)voorschrift A2 een monitoringsvoorschrift verbonden. [...]

Is er sprake van een overtreding?

6. Chemours stelt primair dat er geen sprake is van een overtreding, zodat de Minister niet bevoegd is om te handhaven. [...]

6.1. De voorzieningenrechter volgt allereerst het standpunt van Chemours dat zij voor de voorheen vrijgestelde afvalwaterstromen op grond van artikel 4.14 van de Invoeringswet Omgevingswet en artikel 8.1.9 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet van rechtswege een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam heeft gekregen (Stb. 2020, 400, blz. 1916). Dit betekent echter, net zoals onder het oude recht, niet dat Chemours onbeperkt stoffen kan lozen die via deze afvalwaterstromen lopen. Voorop staat dat het lozen van stoffen op oppervlaktewateren op basis van het oude, maar ook het nieuwe recht, verboden is zonder vergunning. De vrijstellingen genoemd in het Activiteitenbesluit hebben in beginsel betrekking op schoon water. Uit de Nota van Toelichting op artikel 3.3 van het Activiteitenbesluit (Stb. 2007, 415, p. 224), waarin de vrijstelling van het hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende

voorziening was geregeld, volgt dat hoewel in de praktijk tijdens het afvloeien van hemelwater enige verontreiniging bijna onontkoombaar is, de inrichting gehouden is om preventieve maatregelen te nemen op basis van de zorgplichtbepaling (artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit), eventueel geëffectueerd met een maatwerkvoorschrift. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter gaat het gelet op de constatering hier niet om enige verontreiniging en geldt dus de hoofdregel dat het lozen van stoffen op het oppervlaktewater verboden is zonder vergunning. De Minister heeft in het weigeringsbesluit aangegeven dat recent alle PFAS-verbindingen zijn opgenomen in de lijst met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dit is niet betwist door Chemours. Voorschrift A2, waarin een monitoringsplicht is opgenomen voor de andere PFAS-verbindingen, is immers bedoeld om deze stoffen in de gaten te houden, zodat eventueel naar aanleiding daarvan de vergunning kan worden aangescherpt om die stoffen toe te staan. Dit betekent dat er dus sprake is van een overtreding op grond waarvan de Minister bevoegd is om handhavend op te treden.

6.2. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (zie onder meer de uitspraak van 12 augustus 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BJ5081](#)) zal het bestuursorgaan dat bevoegd is om met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken (de 'beginselplicht tot handhaving'). Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen als er concreet zicht op legalisatie bestaat. Verder kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

6.3. Chemours heeft op 23 maart 2022 een aanvraag revisievergunning Wabo en watervergunning ingediend bij de Minister voor het lozen van de andere PFAS-stoffen. Op zitting is gebleken dat de procedure nog zit in de fase of alle stukken bij de omgevingsvergunningaanvraag zitten. De voorzieningenrechter is dan ook van oordeel dat er nog onvoldoende concreet zicht op legalisatie is. Is de last uitvoerbaar binnen de gegeven termijn?

7. Subsidiair stelt Chemours dat zij niet kan voldoen aan de last binnen de aangegeven begunstigingstermijn van zes maanden. [...]

7.1. Op grond van artikel 5:32a, tweede lid, van de Awb is het bevoegd gezag verplicht om de overtreder een termijn te gunnen waarbinnen die de last kan uitvoeren zonder dat een dwangsom wordt verbeurd. Aan het bestuursorgaan komt bij het bepalen van de lengte van de begunstigingstermijn enige vrijheid toe. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 24 december 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:2589](#)), geldt bij het bepalen van de lengte van de begunstigingstermijn echter als uitgangspunt dat deze termijn niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding te kunnen opheffen.

7.2. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de termijn van zes maanden voor Chemours onvoldoende is om aan de last te voldoen. Hoewel er (nog) geen Best Beschikbare Techniek (BBT) voor handen is, zijn partijen het erover eens dat het installeren van actief koolinstallaties de stand der techniek is. Als Chemours deze installeert dan voldoet zij aan de last. Chemours heeft voor het plaatsen van deze koolinstallaties bij haar verzoek om de begunstigingstermijn te verlengen een realistische planning overgelegd. Deze wijkt af van de planning die Chemours op 1 juli 2024 heeft overgelegd waar de termijn nog 15+36 maanden was. Op zitting heeft Chemours toegelicht dat deze planning nog gebaseerd was op innovatieve oplossing en dat deze planning is bijgesteld naar een realistische planning. Chemours heeft onderbouwd dat zij met deze planning afhankelijk is van derden die het materiaal moeten leveren en plaatsen en toegelicht dat zij op schema ligt met deze planning en verwacht om voor 10 juni 2025 met de installatie van actief koolfilter bij alle

lozingspunten klaar te zijn. De Minister heeft deze planning niet betwist, maar stelt enkel dat Chemours ook tijdelijke koolinstallaties kan plaatsen, dan wel de lozingspunten kan afsluiten. Chemours heeft toegelicht dat, nog daargelaten dat deze tijdelijke actief koolfilters bij de leveranciers besteld moeten worden en voorradig moeten zijn, het tijdelijk plaatsen van koolinstallaties niet voldoet aan de stand der techniek, omdat deze de andere PFAS-deeltjes niet tegenhoudt. De Minister heeft dit niet betwist. Verder heeft Chemours in haar aanvullend schrijven uitgebreid onderbouwd waarom het voor haar niet mogelijk is om de lozingspunten te sluiten. De voorzieningenrechter ziet geen aanleiding om aan dit standpunt te twijfelen mede gelet op de omstandigheid dat de Minister op dit punt weinig heeft ingebracht. De voorzieningenrechter wijst het verzoek van Chemours dan ook toe door de begunstigingstermijn te verlengen tot 10 juni 2025. Het verzoek van Chemours om deze te verlengen tot zes weken na de beslissing op bezwaar wijst de voorzieningenrechter af. Dit staat niet in redelijke verhouding tot de ernst van de overtreding, waarbij ZZS worden geloosd. De voorzieningenrechter wijst er op dat het gelet op de lozing van ZZS het noodzakelijk is dat Chemours uiterlijk op 10 juni 2025 de koolinstallaties heeft geplaatst, zodat daarmee een einde komt aan de overtreding. [...]

JnB 2025, 240

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 11-02-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:317](#)

college van burgemeester en wethouders van Houten, verweerder.

Omgevingswet (Ow) 5.1

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 4.1012

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. MBA. Verzoek om voorlopige voorziening hangende bezwaar. Last onder dwangsom vanwege overtreding artikel 5.1 van de Ow en artikel 4.1012 van het Bal. I.c. gaat het om opslag van gevaarlijke stoffen in 6 containers zonder een daarvoor geldende melding of omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Als bij die opslag iets mis gaat, kan dat (grote) gevolgen hebben voor het milieu en de externe veiligheid. Omdat sprake is van een overtreding van de wet- en regelgeving worden de belangen tegen het niet schorsen van de last onder dwangsom in dit geval zwaarder gewogen. Het verzoek om de last onder dwangsom te schorsen wordt daarom afgewezen. Omdat aan de last onder dwangsom een gebrek kleeft, wordt wel aanleiding gezien om een andere voorlopige voorziening te treffen.

JnB 2025, 241

Rechtbank Gelderland, 19-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1314](#)

college van burgemeester en wethouders van Nijkerk, verweerder.

Awb 7:1a

OMGEVINGSWET. RECHTSTREEKS BEROEP. Afwijzing handhavingsverzoek. I.c. heeft het college het bezwaarschrift doorgestuurd naar de rechtbank. Vastgesteld wordt dat het ook voor het college onduidelijk is wat nu precies de in geschil zijnde standpunten zijn. Het had op de weg van het college gelegen om eerst de bezwaargronden op te vragen bij eisers, en om daarna pas te beoordelen of de zaak geschikt is om de bezwaarfase over te slaan. Deze zaak zal (waarschijnlijk) gaan over de uitleg van bepalingen in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Omgevingsplan van de gemeente Nijkerk, nu blijkens de toelichting van het college het handhavingsverzoek alleen op dit punt verschilt van eerdere handhavingsverzoeken. Deze gronden zijn in de eerdere uitspraken van de rechtbank niet aan

bod gekomen, omdat de Omgevingswet toen nog niet in werking was getreden. Juist bij de uitleg van nieuwe wetsbepalingen lijkt het doelmatig om de bezwaarprocedure te doorlopen, zodat ook de bezwaarschriftencommissie zich over het geschil kan buigen. In de bezwaarfase kan bovendien verkend worden of partijen er onderling uit kunnen komen. Geen aanleiding wordt gezien om eisers in de gelegenheid te stellen hun beroepsgronden te onderbouwen en om het college daarna in de gelegenheid te stellen om nader te motiveren waarom de bezwaarfase overgeslagen kan worden. Het beroepschrift wordt ter verdere behandeling als bezwaarschrift teruggezonden aan het college.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht".

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 27-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1572](#);
- MK Rechtbank Rotterdam, 21-02-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:2182](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 22-01-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:314](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 242

ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:761](#)

college van burgemeester en wethouders van Eindhoven.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12, 3.10

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II, artikel 4, artikel 5

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VOORBEREIDINGSPROCEDURE. Omgevingsvergunning voor appartementen in voormalige winkel. I.c. wordt geoordeeld dat dat geen vergunning van rechtswege is verleend, zodat het oordeel van de rechtbank kan worden gevolgd. [Appellant] heeft gelijk dat een gecombineerde toepassing van de onderdelen 1 en 9 van artikel 4 van bijlage II van het Bor mogelijk is. Verwijzing naar ABRS 29-03-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:819](#), onder 5.1, 04-10-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2639](#), onder 3.1, en 27-12-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3590](#), onder 4.2.

Anders dan [appellant] stelt, moet in dit geval echter wel getoetst worden aan de eis van artikel 5, eerste lid, van deze bijlage, omdat dit artikel geldt bij toepassing van onderdeel 1. Bij de beoordeling van deze aanvraag wordt ook met de toepassing van onderdeel 1 van de bijlage afgeweken van de planregels, omdat met de uitbreiding van het hoofdgebouw mogelijk wordt gemaakt om het aantal woningen te vergroten. De omstandigheid dat artikel 5 niet geldt bij toepassing van onderdeel 9 van artikel 4, doet hier niet aan af, omdat onderdeel 1 ook (tegelijkertijd) wordt toegepast. De Afdeling wijst er in dit verband op dat er geen sprake is van een toetsing in volgorde, zoals [appellant] veronderstelt.

JnB 2025, 243

MK Rechtbank Gelderland, 18-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1282](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.31 lid 1 onder b

Besluit omgevingsrecht (Bor) 5.10 lid 2

WABO-milieu. Wijziging revisievergunning. I.c. was het college niet bevoegd om voorschrift 3.15 op grond van artikel 2.31, eerste lid, van de Wabo toe te voegen aan de revisievergunning. Het college heeft dit voorschrift opgelegd op grond van artikel 2.31, eerste lid, onder b, van de Wabo in samenhang met artikel 5.10, tweede lid, van het Bor. Die bepalingen verplichten het college, simpel gezegd, om een omgevingsvergunning voor milieu te actualiseren bij ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden om het milieu te beschermen of ontwikkelingen van de kwaliteit van het milieu. Die verplichting is uitgewerkt in het Bor en bestaat expliciet binnen een jaar nadat een afvalbeheerplan is gaan gelden. Nu het college heeft erkend dat het LAP3 op dit punt niet is veranderd ten opzichte van de eerdere landelijke afvalbeheerplannen maar de wijziging is bedoeld om een omissie in de eerdere vergunningverlening te herstellen, is geen sprake van een ontwikkeling op het gebied van technische mogelijkheden om het milieu te beschermen of een ontwikkeling van de kwaliteit van het milieu die maken dat de vergunning moet worden geactualiseerd. De actualisatieverplichting is niet bedoeld om omissies in de eerdere vergunningverlening te herstellen.

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Limburg, 10-02-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:1151](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 25-02-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:2242](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 244

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:759](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (Beleidsregel) 2.7 lid 10 onder b

NATUURBESCHERMING. GOL. INPASSINGSPANNEN. NATUURVERGUNNING. EXTERN

SALDEREN. Einduitspraak na tussenuitspraken van 14-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:625](#) en 24-11-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2627](#). I.c. wordt geoordeeld dat de gebreken goed zijn hersteld.

[...] Mocht de veehouderij aan [locatie] ingezet worden voor externe saldering?

21. Provinciale staten en het college hebben naar aanleiding van de tussenuitspraak een nadere motivering gegeven waarom in de passende beoordeling voor de PIP's GOL en de natuurvergunning rekening mocht worden gehouden met de beëindiging van de veehouderij aan [locatie], het zogenaamd extern salderen. Zij hebben onderbouwd dat voldaan wordt aan artikel 2.7, tiende lid, onderdeel b van de Beleidsregel. Op grond van deze regel mag, kort gezegd, bij externe saldering maximaal 15% van de totale ammoniakemissie behouden blijven. Het college heeft de ammoniakemissie die was toegestaan op grond van de natuurtoestemming voor deze veehouderij van 26 augustus 2016 (de referentiesituatie), vergeleken met de toestemming die voor deze locatie geldt na het intrekkingbesluit voor deze veehouderij van 14 september 2021. Op grond hiervan blijft 12,6% van de totale ammoniakemissie behouden.

21.1 VGNB en anderen betogen dat de natuurtoestemming die gold vanaf 26 augustus 2016 met een toestemming voor een veebestand met een emissie van 2070,4 kg NH₃/jaar niet als referentiesituatie mag worden gebruikt. Op 24 november 2020 is namelijk een melding geaccepteerd voor een veebestand met een emissie van 1709,1 kg NH₃/jaar. Als de juiste referentiesituatie wordt gebruikt, dan blijft meer dan 15% van de totale ammoniakemissie behouden na het intrekkingbesluit van 14 september 2021. Dit is in strijd met de Beleidsregel.

Volgens VGNB en anderen volgt uit de definitie van het begrip 'referentiesituatie' in de Beleidsregel dat altijd moet worden uitgegaan van de laagst toegestane depositie vanaf de referentiesituatie. Het laatste deel van de definitie ("waarbij de laagst toegestane depositie vanaf de referentiedatum geldt.") slaat namelijk niet alleen op de onderdelen b en e, maar op de gehele definitie van 'referentiesituatie'.

Daarnaast volgt volgens hen uit de jurisprudentie, anders dan provinciale staten en het college menen, ook niet dat de melding de natuurvergunde situatie niet beperkt. Daarom mocht ook op grond van de Wnb de toestemming uit 2016 niet als referentiesituatie gelden.

21.2 Artikel 2.7, tiende lid, aanhef en onder b, van de Beleidsregel, zoals deze gold direct voorafgaande aan 1 januari 2024 luidt als volgt: "Gedeputeerde Staten gaan bij het berekenen van de N-emissie van het saldogevende bedrijf in de referentiesituatie op basis van feitelijke gerealiseerde capaciteit uit van:

Tot 1 januari 2024 ten hoogste de emissie die is toegestaan op grond van het actuele Besluit emissiearme huisvesting indien een bedrijf in één keer volledig stopt, blijkend uit een besluit dat vóór deze datum is genomen op een compleet verzoek om de toestemming voor de gehele veehouderij in te trekken, waarbij eenmalig maximaal 15% van de totale ammoniakemissies uit de betrokken dierenverblijven kan worden behouden op dezelfde bedrijfslocatie."

Het relevante deel van artikel 2.1 van de Beleidsregel, zoals deze gold direct voorafgaande aan 1 januari 2024 luidt als volgt: "Begripsbepalingen. In deze paragraaf wordt verstaan onder referentiesituatie:

"toestemming als bedoeld in het begrip "toestemming", onder a, c of d, of bij gebrek daaraan een op de Europese referentiedatum aanwezige toestemming als bedoeld in het begrip "toestemming", onder b of e waarbij de laagst toegestane depositie vanaf de referentiedatum geldt."

21.3 De Afdeling overweegt het volgende over het begrip "toestemming", zoals dit begrepen moet worden in artikel 2.7, tiende lid, aanhef en onder b van de beleidsregel. Een letterlijke lezing van de begripsbepaling over de referentiesituatie wijst uit dat het zinsdeel "waarbij de laagst toegestane depositie vanaf de referentiedatum geldt" uitsluitend betrekking heeft op de situaties onder b ("onherroepelijke vigerende vergunning dan wel geldende melding op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht onderdeel milieu, de Wet milieubeheer of de Hinderwet") en e ("activiteit die op de Europese referentiedatum was toegestaan en die sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest").

Dat wil zeggen dat de beperking in dit zinsdeel geen betrekking heeft op een referentiesituatie die is gebaseerd op een natuurvergunning, zoals in dit geval aan de orde is in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van de omgevingsvergunning van 17 februari 2016 voor de veehouderij aan [locatie].

Anders dan VGNB en anderen veronderstellen, volgt ook uit de jurisprudentie van de Afdeling niet dat een melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer een beperking vormt van de referentiesituatie wanneer deze is gebaseerd op een toestemming op grond van artikel 2.7 en 2.8 van de Wnb. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 18 december 2024,

[ECLI:NL:RVS:2024:4923](#) (de 18 december-uitspraak), onder 19.2.

Het betoog slaagt niet. [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Definitief groen licht voor gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat in Brabant") uitgebracht.

JnB 2025, 245

MK Rechtbank Midden-Nederland, 12-02-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:737](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb)

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTERN SALDEREN. RENDAC.

Natuurvergunning wijzigen eendenslachterij. De Afdeling heeft recent aanleiding gezien om haar rechtspraak over intern salderen te wijzigen. Verwijzing naar ABRS 18-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4923](#) (Rendac-uitspraak). I.c. wordt geoordeeld dat de beoordeling die aan deze natuurvergunning ten grondslag ligt alleen al vanwege de eisen die uit de Rendac-uitspraak volgen niet in stand kan blijven. Partijen zijn het daar mee eens. Dit betekent dat aan de natuurvergunning een gebrek kleeft. Geen aanleiding wordt gezien om een tussenuitspraak te doen en gedeputeerde staten in de gelegenheid te stellen om het gebrek in de natuurvergunning te herstellen. Uit de Rendac-uitspraak volgt dat vergunninghouder alsnog een passende beoordeling moet laten maken van de mogelijke gevolgen van de aangevraagde activiteit op het Natura-2000 gebied Veluwe. Daarna moeten gedeputeerde staten nog een zogenoemde additionaliteitstoets verrichten. De rechtbank gaat ervan uit dat deze stappen geruime tijd gaan duren en de uitkomst daarvan heel onzeker is. Het verzoek

om aanhouding wordt afgewezen, omdat de rechtbank de voortgang van de procedure (redelijke termijn) moet bewaken en rekening moet houden met alle betrokken belangen, waaronder ook die van eisers. De rechtbank vindt het belang van vergunninghouder om de natuurvergunning niet te verliezen niet zwaar genoeg wegen om te prevaleren boven de andere belangen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- Voorzieningenrechter ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:727](#) (niet gepubliceerd op www.rechtspraak.nl).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 246

CRvB, 19-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:282](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW)

ZIEKTEWET. LONG-COVID. WEIGERING TERUG TE KOMEN VAN BESLUIT OM ZW-UITKERING TE BEËINDIGEN. De rechtbank heeft met juistheid geoordeeld dat de later vastgestelde long-covid geen ander beeld geeft van de belastbaarheid van appellante op 13 juli 2021. De omstandigheid dat appellante in verband met een nieuwe covidbesmetting in maart 2022 is opgenomen voor deelname aan een long-covidprogramma betekent niet dat de beoordeling van de aanspraak op ziekengeld per juli 2021 onjuist is geweest. Dat er in 2022 een verergering van covid-klachten is geweest, is onderkend door het Uvw. Hoe ingrijpend dit ook voor appellante zal zijn, het maakt de beoordeling per juli 2021 niet anders. In wat appellante in hoger beroep heeft aangevoerd wordt dan ook geen reden gezien om aan de juistheid van deze conclusie te twijfelen.

Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2025, 247

MK CRvB, 05-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:232](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) 1a:1

WAJONG. DUURZAAM ONTBREKEN VAN ARBEIDSVERMOGEN. In het licht van appellantes complexe situatie en gelet op de in de afgelopen jaren intensieve begeleiding en behandeling, is de motivering van de verzekeringsarts bezwaar en beroep dat verdere ontwikkeling en verbetering van haar functioneren niet is uitgesloten, enkel omdat appellante inmiddels in een setting woont waar ze veilig is en begeleiding weer is opgestart, ontoereikend voor het oordeel dat het ontstaan van arbeidsvermogen niet kan worden uitgesloten. Nu het Uvw er niet in is geslaagd aannemelijk te maken dat niet is uitgesloten dat op termijn arbeidsvermogen zal kunnen ontstaan, moet ervan uit worden gegaan dat het ontbreken van arbeidsvermogen in het geval van appellante op 9 juli 2021 duurzaam is te achten. Daarmee voldoet appellante aan de voorwaarden van artikel 1a:1, eerste lid, van de Wajong, zodat zij als jonggehandicapte moet worden aangemerkt.

JnB 2025, 248

CRvB, 19-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:284](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)

Besluit Beleidsregels voortzetting Wajong-uitkering buiten Nederland (Beleidsregels) 2 aanhef en onder c

WAJONG. AFWIJZING VERZOEK OM WAJONG-UITKERING TE EXPORTEREN NAAR BONAIRE. De situatie van betrokkenen moet worden getoetst aan artikel 2, aanhef en onder c, van de Beleidsregels. Als een jonggehandicapte volledig zorgafhankelijk is van derden die naar het buitenland verhuizen, geldt daarbij de aanvullende voorwaarde dat sprake moet zijn van een noodzaak voor die derden om buiten Nederland te gaan wonen. Er is i.c. geen sprake van een medische noodzaak voor de moeder van betrokkenen om naar Bonaire te verhuizen. Van een objectieve en dwingende noodzaak voor de moeder van betrokkenen om naar Bonaire te verhuizen is niet gebleken. Dat de moeder van betrokkenen verschillende medische klachten heeft, is daarvoor onvoldoende. De reden van de moeder om naar Bonaire te willen verhuizen, het kunnen terugvallen op haar familie die zij daar wel heeft en in Nederland niet, is begrijpelijk, maar kan niet wegnemen dat de verhuizing in overwegende mate op de eigen keuze is gebaseerd zonder dat van een objectieve en dwingende noodzaak daartoe is gebleken. Het Uvw heeft op goede gronden besloten om geen toepassing te geven aan de hardheidsclausule omdat in de situatie van betrokkenen niet gesproken kan worden van een onbillijkheid van overwegende aard.

JnB 2025, 249

Rechtbank Gelderland, 17-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1228](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) 8:8 lid 1 onderdeel a

WAJONG. GARANTIEBEDRAG. Door het UWV is niet weersproken dat eiser in (december) 2020 een werkende Wajonger was. Bij zelfstandigen, zoals eiser, kan het inkomen (de belastbare winst uit onderneming) zowel positief als negatief zijn. Volgens het AIB wordt een negatief bedrag aan winst op nihil gesteld. Deze nihilstelling laat echter onverlet dat ook in dat geval nog steeds sprake is van inkomen volgens de definitie van het AIB. In de MvT vindt de rechtbank geen aanwijzingen dat de wetgever heeft bedoeld om het in het AIB vastgestelde inkomensbegrip te beperken tot – in dit geval – een positief resultaat uit onderneming. De (directe) verwijzing in artikel 8:8, achtste lid, van de Wajong naar – voor zover hier van belang – artikel 2:6 van de Wajong en de (indirecte) verwijzing naar het AIB duiden hier ook niet op.

Het voorgaande heeft tot gevolg dat het UWV op onjuiste gronden bij de definitieve vaststelling van de Wajong-uitkering van eiser over het jaar 2021 heeft bepaald dat eiser geen recht heeft op een garantiebedrag op grond van artikel 8:8, eerste lid, onderdeel a, van de Wajong. Gegrond beroep. Het Uvw dient een nieuw besluit op het bezwaar te nemen.

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 250

MK CRvB, 16-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:263](#)

CAK.

Verordening (EG) nr. 883/2004 31

Zorgverzekeringswet (Zvw) 69

ZVW. WERKZAAMHEDEN ALS ZELFSTANDIGE IN HET BUITENLAND. INHOUDING

VERDRAGSBIJDRAGE OP AOW-PENSIOEN. Dat appellant in Ierland recht heeft op medische zorg betekent nog niet dat sprake is van een prevalerend recht in Ierland. Voor de toepassing van artikel 31 van Vo 883/2004 is vereist dat sprake is van werkzaamheden waaraan een wettelijk recht op zorg is gekoppeld. Dat is hier niet het geval. Het Ierse orgaan heeft bevestigd dat de werkzaamheden geen wettelijk recht geven op zorg en dat de zorgkosten ten laste komen van Nederland. Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.4. Niet in geschil is dat appellant werkzaamheden verricht als zelfstandige en voor de inkomstenbelasting in Ierland als zelfstandige wordt aangemerkt. Uit de stukken die appellant heeft overgelegd blijkt verder dat appellant een Ierse medische kaart heeft waarmee hij daar recht heeft op gratis medische zorg. Appellant betoogt dat deze kaart is afgegeven op basis van zijn werkzaamheden buiten loondienst. Hij wijst erop dat bij de toekenning is getoetst op zijn inkomen als zelfstandige.

4.4.1. Het beroep op artikel 31 van Vo 883/2004 slaagt niet. Dat appellant in Ierland recht heeft op medische zorg betekent nog niet dat sprake is van een prevalerend recht in Ierland. Voor de toepassing van artikel 31 van Vo 883/2004 is vereist dat sprake is van werkzaamheden waaraan een wettelijk recht op zorg is gekoppeld.[...] Dat is hier niet het geval. Uit de stukken die appellant heeft overgelegd blijkt dat Ierland voor medische zorg een ingezetenenstelsel heeft en dat een ingezetene voor bepaalde gratis verstrekkingen slechts in aanmerking komt als hij een bepaalde inkomensgrens niet overschrijdt. Uit niets blijkt echter dat het recht op zorg gekoppeld is aan het verrichten van werkzaamheden.

4.4.2. Het Ierse orgaan heeft in de E-121 verklaring niet ingevuld dat appellant een prevalerend recht heeft op verstrekkingen op grond van de wetgeving van Ierland. Appellant stelt dat bij het invullen van deze verklaring geen rekening is gehouden met zijn werkzaamheden als zelfstandige in Ierland. Het CAK heeft navraag gedaan bij het Ierse orgaan. In een brief van 15 juli 2024 heeft het Ierse orgaan bevestigd dat de werkzaamheden geen wettelijk recht geven op zorg en dat de zorgkosten ten laste komen van Nederland. Niet aannemelijk is dat het Ierse orgaan daarbij is uitgegaan van onjuiste gegevens over de rechtspositie van appellant. Er is geen aanleiding te twifelen aan de juistheid van de afgegeven E-121 verklaring. Het CAK mocht zijn beslissing baseren op die verklaring.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2025, 251

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:767](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Algemene plaatselijke verordening 's-Hertogenbosch 2016 (APV) 5:16

APV. HANDHAVING. RELATIVITEITSVEREISTE. Afwijzing handhavingsverzoek. I.c. heeft het college mogen weigeren om handhavend op te treden ten aanzien van de aanlegconstructies. Uit de toelichting op artikel 5:16 van de APV volgt dat deze bepaling is bedoeld om de openbare wateren te vrijwaren van activiteiten die het gebruik op enigerlei wijze nadelig zouden kunnen beïnvloeden. Artikel 5:16 van de APV beoogt dus te voorkomen dat het openbare water onjuist wordt gebruikt. [Appellant] doet een beroep op deze bepaling, omdat hij vreest dat onjuist gebruik zijn leefomgeving aantast. Aangezien [appellant] aan het openbare water woont, is het gebruik daarvan onderdeel van zijn leefomgeving. Deze belangen zijn zo verweven met het belang dat artikel 5:16 van de APV beoogt te beschermen, dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken norm kennelijk niet mede strekt tot bescherming van het belang van [appellant]. De rechtbank is ten onrechte tot een andere conclusie gekomen, maar dit leidt evenwel niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank. Het college hoeft alleen handhavend op te treden, als sprake is van nadelige beïnvloeding van het gebruik van het openbare water. Het college heeft toegelicht dat de aanlegconstructies dicht tegen de oever aan zijn gerealiseerd, zodat de bruikbaarheid van het water of het doelmatige en veilig gebruik daarvan niet in het geding is. [Appellant] heeft niets aangevoerd waaruit kan worden afgeleid dat de aanlegconstructies een negatieve invloed hebben op het gebruik van het water.

[Naar inhoudsopgave](#)

Arbeidsomstandigheden

JnB 2025, 252

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:785](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1 lid 2

Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) 1 lid 1 aanhef en onder a sub 1°, sub 2°, lid 1 aanhef en onder b, lid 2 aanhef en onder a sub 2°, 1 lid 2 aanhef en onder b, 1 lid 3, 16 lid 7 onder a, 28a lid 1 Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit) 4.45 lid 1, 4.47c lid 1, 4.54a lid 1, 5.54d lid 1, lid 5, 9.5 lid 1 onder c

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN. WAARSCHUWING. BOETE. OVERTREDER. Schriftelijke waarschuwing en bestuurlijke boete. I.c. wordt geoordeeld dat het verwijderen en opslaan van het vloerzeil een handeling is die [appellant] als zelfstandige heeft verricht ten behoeve van [bedrijf 1]. De minister heeft de waarschuwing en de bestuurlijke boete daarom terecht aan [appellant] opgelegd. [appellant] heeft een asbesthoudend vloerzeil weggehaald in een

bedrijfspand, waarvan [bedrijf 1] eigenaar en verhuurder is. Er is geen gezagsrelatie tussen [appellant] en [bedrijf 1] omdat [appellant] directeur-groootaandeelhouder is van [bedrijf 1] [appellant] is dus geen werkgever en geen werknemer, maar moet in zijn rol van directeur-groootaandeelhouder en gelet op de relevante definitiebepalingen worden aangemerkt als zelfstandige in de zin van artikel 16, zevende lid, onder a, van de Arbowet. Daarom gelden de verplichtingen die zijn gesteld in artikel 9.5, eerste lid, onder c, van het Arbobesluit ook voor hem. [appellant] heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij, zoals hij voor het eerst in hoger beroep heeft gesteld, de werkzaamheden heeft verricht als werknemer van [bedrijf 2], wat er verder ook zij van de stelling dat hij zodanige werknemer is. Hij heeft als enig bestuurder van [bedrijf 1] de volledige zeggenschap over de feitelijke werkzaamheden die hij zelf verricht ten behoeve van zijn onderneming. Hierbij is ook van belang dat volgens het boeterapport [appellant] zelf heeft verklaard dat hij als eigenaar van het pand heeft gehandeld toen hij het zeil verwijderde. Dit laatste wordt ondersteund door de verklaring van zijn dochter, die bestuurder is van [bedrijf 2].

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2025, 253

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 14-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:2106](#)

minister van Justitie en Veiligheid, het College van procureurs-generaal, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

AVG. I.c. ziet het verzoek om een voorlopige voorziening uitdrukkelijk op het voornemen van verweerder om in de civiele procedure stukken in te dienen, met daarin (mogelijk) persoonsgegevens van verzoekers. Vastgesteld wordt dat verzoekers geen (schriftelijk) besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb van verweerder hebben ingezonden, waartegen het verzoek zou zijn gericht. Daarnaast is niet gebleken van connexiteit met een bezwaar of beroep. De verwerking van persoonsgegevens is een feitelijke handeling. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 17-07-2024 ([ECLI:NL:RVS:2024:2891](#)) en 18-09-2024 ([ECLI:NL:RVS:2024:3746](#)). Deze verwerking is daarom geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.

[Naar inhoudsopgave](#)

Openbare orde**JnB 2025, 254****MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:772](#)**

burgemeester van Heerenveen.

Gemeentewet 121, 122, 149, 172a

Algemene Plaatselijke Verordening Heerenveen (APV) 2:26, 2:26f, 2:26j, 2:26m, 2:26p

GEMEENTEWET. APV. STADIONOMGEVINGSVERBOD. Stadionomgevingsverbod op grond van APV voor een periode van zes jaar. I.c. wordt geoordeeld dat de regeling in de APV, waarbij langerdurende stadionomgevingsverboden opgelegd kunnen worden dan artikel 172a van de Gemeentewet toestaat, onverbindend is. De wetgever heeft met het tot stand brengen van artikel 172a van de Gemeentewet niet beoogd om beperkingen aan te brengen op de bestaande mogelijkheden van de gemeenteraad om bij gemeentelijke verordening te voorzien in de bevoegdheid van de burgemeester om bevelen te geven ter handhaving van de openbare orde, onder meer in de vorm van gebiedsverboden zoals een stadionomgevingsverbod. Dat de bestaande grondslag om bij gemeentelijke verordening de burgemeester de bevoegdheid toe te kennen om stadionomgevingsverboden op te leggen is gehandhaafd, betekent echter niet dat deze bevoegdheid zo ver gaat dat bij gemeentelijke verordening ingrijpende sancties gesteld mogen worden dan onder artikel 172a, zesde lid, van de Gemeentewet toegelaten zijn. Aanleiding wordt gezien om zelf in de zaak te voorzien.

[...] 4.1. De Afdeling kan zich niettemin vinden in het oordeel van de rechtbank dat artikel 2:26m, tweede lid, onder b, van de APV onverbindend is, alsmede in de rechtsoverwegingen 8.2.1 tot en met 8.3 waarop dit oordeel is gebaseerd. De rechtbank heeft terecht overwogen dat artikel 2:26m, tweede lid, onder b, van de APV, gelet op artikel 121 van de Gemeentewet, in strijd is met artikel 172a van de Gemeentewet. Hiertoe overweegt de Afdeling dat artikel 172a, eerste lid, van de Gemeentewet op zichzelf, door middel van de term 'onverminderd', inderdaad uitdrukkelijk heeft bepaald dat hiermee geen uitputtende regeling is gegeven. De wetgever heeft met het tot stand brengen van artikel 172a van de Gemeentewet derhalve niet beoogd om beperkingen aan te brengen op de bestaande mogelijkheden van de gemeenteraad om bij gemeentelijke verordening te voorzien in de bevoegdheid van de burgemeester om bevelen te geven ter handhaving van de openbare orde, onder meer in de vorm van gebiedsverboden zoals een stadionomgevingsverbod. Dit volgt ook uit de wetsgeschiedenis van de Voetbalwet, zie onder meer Kamerstukken II 2007/08, 31467, nr. 3, blz. 12 en Kamerstukken I 2009/10, 31 467, nr. E, blz. 7, en is zekerheidshalve nog eens bevestigd in artikel IIIA van de Voetbalwet (Wet van 7 juli 2010, Staatsblad 2010, 325), waarmee artikel 122 van de Gemeentewet buiten toepassing is verklaard ten aanzien de bestaande gemeentelijke openbare-ordebevoegdheden.

Dat de bestaande grondslag om bij gemeentelijke verordening de burgemeester de bevoegdheid toe te kennen om stadionomgevingsverboden op te leggen is gehandhaafd, betekent echter niet dat deze bevoegdheid zo ver gaat dat bij gemeentelijke verordening ingrijpende sancties gesteld mogen worden dan onder artikel 172a, zesde lid, van de Gemeentewet toegelaten zijn. Uit de wetsgeschiedenis van de Voetbalwet, zoals Kamerstukken II 2007/08, 31 467, nr. 3, blz. 25-27 en Kamerstukken I 2009/10, 31 467, nr. C, blz. 19 en nr. E, blz. 8, en van de aanscherping daarvan in 2015, zoals Kamerstukken I 2014/15, 33 992, nr. C, blz. 11, volgt duidelijk dat gebruikelijke openbare-ordebevoegdheden, in het leven geroepen door een gemeentelijke verordening, slechts mochten en mogen zien op kortdurende, niet ingrijpende gebiedsverboden. Artikel 172a van de

Gemeentewet ziet daarentegen op nieuwe, dieper ingrijpende en langduriger gebiedsverboden, die reageren op meer structurele of ernstiger vormen van ordeverstoring.

4.2. Gezien het voorgaande is de regeling in de APV, waarbij langerdurende stadionomgevingsverboden opgelegd kunnen worden dan artikel 172a van de Gemeentewet toestaat, onverbindend. Dit betekent dat de rechtbank het besluit van 19 januari 2022 terecht heeft vernietigd. Maar de Afdeling is van oordeel dat de rechtbank het besluit van 19 augustus 2021 ten onrechte ook voor de periode van 21 augustus 2021 tot 21 augustus 2023 heeft herroepen. Dat het besluit van 19 augustus 2021 gebaseerd was op een onjuiste grondslag, betekent op zich niet dat de burgemeester geen stadionomgevingsverbod voor die periode op had mogen leggen. De burgemeester had het stadionomgevingsverbod namelijk op grond van artikel 172a van de Gemeentewet op kunnen leggen, met een maximale duur van 24 maanden.

Zelf in de zaak voorzien

4.3. [...] De Afdeling heeft op de zitting aan de burgemeester gevraagd of hij het stadionomgevingsverbod op grond van artikel 172a van de Gemeentewet zou hebben opgelegd met een duur van 24 maanden indien hij wist dat artikel 2:26m, tweede lid, onder b, van de APV onverbindend zou zijn. De burgemeester heeft deze vraag bevestigend beantwoord. Ook heeft de burgemeester te kennen gegeven dat hij in dat geval dezelfde onderbouwing zou gebruiken als hij in het besluit van 19 januari 2022 heeft gebruikt.

In dit geval ziet de Afdeling aanleiding om zelf in de zaak te voorzien, omdat zij de overtuiging heeft dat de uitkomst van het geschil, in het geval de burgemeester opnieuw in de zaak zou voorzien, geen andere zou zijn dan die waarin zij zelf voorziet. De Afdeling is namelijk van oordeel dat de burgemeester op grond van artikel 172a van de Gemeentewet, gezien de door de burgemeester aannemelijk gemaakte feiten op 13 augustus 2021, de eerdere incidenten en de eerder opgelegde verboden, een stadionomgevingsverbod voor de duur van 24 maanden aan [appellant] op had mogen leggen. Dit licht zij hieronder verder toe. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 255

MK Rechtbank Noord-Nederland, 12-02-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:496](#)

minister van Financiën, de minister.

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 4.1, 9.1 lid 2

TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. Afwijzing overname private schuld op grond van de Wht. Het gaat om een schuld van € 10.800 van een gedupeerde toeslagenouder aan haar ouders. Deze geldschuld is neergelegd in het testament van eiseres van 13 december 2017. De minister heeft de schuld niet overgenomen, omdat volgens hem de schuld niet voor 1 juni 2021 opeisbaar was en daardoor niet is voldaan aan vereiste b van artikel 4.1, tweede lid, van de Wht. I.c. wordt geoordeeld dat gezien de feiten en omstandigheden in deze zaak sprake is van een onbillijkheid van overwegende aard als bedoeld in artikel 9.1, tweede lid, van de Wht die noopt tot afwijken van het wettelijk vereiste van opeisbare schuld. De rechtbank voorziet zelf en bepaalt dat de minister de schuld overneemt.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Rechter: Staat moet schuld toeslagenouder overnemen") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verkeer

JnB 2025, 256

Rechtbank Oost-Brabant, 07-02-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:639](#)

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, het CBR.

Wegenverkeerswet 1994 (Wvw 1994) 130 lid 1, 131 lid 1

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 (Regeling) 20 lid 1 onder a, 21 onder c, 23 lid 3 onder c

WEGENVERKEERSWET. RIJVAARDIGHEIDSONDERZOEK. LEMG. Opleggen rijvaardigheidsonderzoek in plaats van een lichte educatieve maatregel gedrag en verkeer (LEMG), omdat eiseres onvoldoende Nederlands spreekt. Eiseres heeft gesteld dat de Regeling en het bestreden besluit leiden tot verboden discriminatie omdat eiseres en andere personen die het Nederlands niet voldoende beheersen worden uitgesloten van het volgen van een LEMG. I.c. concludeert de rechtbank dat voor het onderscheid dat in de Regeling wordt gemaakt tussen personen die de Nederlandse [taal] wel of niet beheersen, een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat. Het CBR heeft doorslaggevende betekenis kunnen toekennen aan het algemene belang, dat ziet op het waarborgen van de verkeersveiligheid en het bevorderen van de rijvaardigheid. Dat beoogde doel is legitiem en de door het CBR toegepaste maatregelen voor het bereiken van dat doel zijn passend en noodzakelijk. De gevolgen van de Regeling en het bestreden besluit zijn voor eiseres ook overigens niet zo uitzonderlijk en onevenredig dat de relevante bepalingen in de Regeling buiten toepassing moet blijven.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2025, 257

MK ABRS, 25-05-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:717](#)

minister van Asiel en Migratie.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 17 lid 1

DUBLINVERORDENING. Motivering discretionaire bevoegdheid artikel 17 Dublinverordening. De minister betoogt terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij het besluit, door te verwijzen naar zijn standpunt over het interstatelijk vertrouwensbeginsel, niet deugdelijk gemotiveerd heeft. De minister heeft in het besluit immers wel gemotiveerd waarom de eerdere ervaringen van de vreemdeling in Kroatië geen aanleiding vormen om de aanvraag onverplicht in behandeling te nemen. Hij heeft daarbij ook gemotiveerd waarom volgens hem geen sprake is van bijzondere, individuele omstandigheden die maken dat de overdracht van onevenredige hardheid getuigt. Dat hij daarbij ook verwijst naar zijn standpunt over het interstatelijk vertrouwensbeginsel, maakt niet dat het besluit op dit punt niet deugdelijk gemotiveerd is.

1. De vreemdeling heeft de Turkse nationaliteit. De minister heeft zijn asielaanvraag niet in behandeling genomen, omdat Kroatië daarvoor verantwoordelijk is. De minister heeft daarom bij de autoriteiten van Kroatië een verzoek om terugname gedaan. De autoriteiten van Kroatië hebben dit verzoek aanvaard op grond van artikel 20, vijfde lid, van de Dublinverordening. Deze uitspraak gaat over de manier waarop de minister moet motiveren dat hij geen gebruik maakt van de discretionaire bevoegdheid in artikel 17 van de Dublinverordening om de asielaanvraag onverplicht in behandeling te nemen. [...]

7. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 14 augustus 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:3164](#), onder 4) is het aan de minister om te beoordelen of in het geval van een vreemdeling sprake is van zodanige bijzondere individuele omstandigheden dat de overdracht van een onevenredige hardheid getuigt. De rechter zal die beoordeling terughoudend moeten toetsen. Uit die uitspraak volgt ook dat, als een vreemdeling zich beroept op eerdere ervaringen met de asielprocedure in een lidstaat, de behandeling die hij daar heeft ondergaan of het gebrek aan toegang tot zorg, en de minister die omstandigheden al heeft betrokken bij de beoordeling of de betrokken lidstaat zijn internationale verplichtingen niet nakomt (het eerste bolletje van de paragraaf discretionaire bepalingen), de minister die omstandigheden redelijkerwijs niet van betekenis hoeft te achten bij de beoordeling of zich bijzondere, individuele omstandigheden als bedoeld onder het tweede bolletje van het beleid voordoen.

7.1. Ter verduidelijking overweegt de Afdeling dat uit deze uitspraak niet volgt dat omstandigheden die verband houden met eerdere ervaringen van de vreemdeling in de andere lidstaat, nooit relevant kunnen zijn voor de beoordeling of de minister zijn discretionaire bevoegdheid uitoefent. De minister moet zijn besluit immers deugdelijk motiveren en daarin reageren op wat de vreemdeling hierover heeft aangevoerd.

7.2. De Afdeling volgt de rechtbank in zoverre, dat de minister in zijn beleid niet nader heeft ingevuld wat 'bijzondere, individuele omstandigheden' zijn die maken dat de overdracht van onevenredige hardheid getuigt, en dat het de vreemdeling bij een verzoek om artikel 17 van de Dublinverordening toe te passen dus vrij staat om elk argument over zijn persoonlijke

omstandigheden naar voren te brengen. Het is vervolgens aan de minister om te motiveren waarom hij in die omstandigheden al dan niet aanleiding ziet om van zijn discretionaire bevoegdheid gebruik te maken. Anders dan de minister betoogt, heeft de rechtbank door dit te overwegen geen invulling gegeven aan de manier waarop hij die bevoegdheid moet gebruiken.

7.3. Uit de uitspraak van 14 augustus 2014 volgt echter ook dat, als de minister de omstandigheden waar de vreemdeling zich op heeft beroepen al heeft betrokken bij de beoordeling of hij voor Kroatië van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan, dit in beginsel ook een deugdelijke motivering is waarom hij zijn discretionaire bevoegdheid niet gebruikt. Die beoordeling is immers ook toegespitst op de concrete omstandigheden van de vreemdeling.

7.4. De Afdeling ziet bevestiging voor dit oordeel in het arrest van het Hof van 30 november 2023, [ECLI:EU:C:2023:934](#), Ministero dell'Interno, punt 147. Bovendien volgt uit punt 151 van dit arrest dat, als in de ontvangende lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielprocedure of de opvangvoorzieningen die resulteren in een behandeling in strijd met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM, de verantwoordelijkheid alleen al daarom kan overgaan op Nederland, zonder dat daarvoor toepassing van artikel 17, eerste lid, van de Dublinverordening nodig is. Een betoog van de vreemdeling dat hij eerder te maken heeft gehad met tekortkomingen in de asielprocedure in de aangezochte lidstaat, hoort dus in beginsel thuis bij de beoordeling of de minister voor die lidstaat van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan.

7.5. De minister betoogt daarom terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij het besluit, door te verwijzen naar zijn standpunt over het interstatelijk vertrouwensbeginsel, niet deugdelijk gemotiveerd heeft. De minister heeft in het besluit immers wel gemotiveerd waarom de eerdere ervaringen van de vreemdeling in Kroatië geen aanleiding vormen om de aanvraag onverplicht in behandeling te nemen. Hij heeft daarbij ook gemotiveerd waarom volgens hem geen sprake is van bijzondere, individuele omstandigheden die maken dat de overdracht van onevenredige hardheid getuigt. Dat hij daarbij ook verwijst naar zijn standpunt over het interstatelijk vertrouwensbeginsel, maakt niet dat het besluit op dit punt niet deugdelijk gemotiveerd is. Het staat de minister vrij om zijn besluiten op deze manier te motiveren. Zo is voor de vreemdeling immers kenbaar waarom de minister zijn aanvraag niet onverplicht in behandeling neemt en is het voor de bestuursrechter mogelijk om deze motivering te toetsen.

JnB 2025, 258

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 19-12-2025,

[ECLI:NL:RBDHA:2025:2661](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. BELGIË. De rechtbank ziet in de in deze zaak naar voren gebrachte nadere onderbouwing, de brief van Fedasil aan de plaatsvervangend directeur-generaal Internationaal Migratiebeleid bij het ministerie van Justitie en Veiligheid van 25 november 2024 – anders dan in de uitspraak van de meervoudige kamer van deze rechtbank en zittingsplaats van 5 december 2024 ([ECLI:NL:RBDHA:2024:20746](#)) – grond voor het oordeel dat verweerder afdoende heeft gemotiveerd dat overdracht aan België niet zal leiden tot situatie van materiële deprivatie die neerkomt op een schending van artikel 4 Handvest. Zo rijst uit de informatie die de Belgische autoriteiten hebben verschaft het beeld dat de groep asielzoekers die in eerste instantie geen opvang kunnen krijgen in de opvangvoorzieningen, op een wachtlijst worden geplaatst. Gedurende de wachttijd kan deze groep voor een groot

deel worden gehuisvest krachtens een overeenkomst tussen Fedasil en het Brussels Gewest en voor het overige een beroep worden gedaan op daklozenopvang. Deze daklozenopvang biedt, hoewel niet ideaal of wenselijk, voldoende voorzieningen om te voorkomen dat de overdracht leidt tot een schending van eisers basale rechten. Verweerder heeft terecht heeft geconcludeerd dat ten aanzien van België van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Terugkeerbesluit

JnB 2025, 259

MK ABRS, 21-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:675](#)

minister van Asiel en Migratie.

VWEU 20, 67, 78, 79

Verordening (EU) nr. 2016/399 2

Richtlijn 2008/115/EG 20 3

TERUGKEERBESLUIT. Uitleg van het begrip "onderdaan van een derde land". De vreemdeling heeft met de door hem overgelegde stukken niet ondubbelzinnig aangetoond dat hij over de Duitse nationaliteit beschikt. Verder heeft de vreemdeling niet gesteld dat hij als vreemdeling met de Britse nationaliteit valt onder het Unierecht inzake vrij verkeer, als bepaald in artikel 2, punt 5, van de Schengengrenscore. Daarom kan de vreemdeling niet worden beschouwd als burger van de Unie. Dat betekent dat als uitgangspunt geldt dat de vreemdeling als een onderdaan van een derde land kan worden beschouwd.

Oordeel van de Afdeling

4. Het hoger beroep draait in wezen om de vraag of de door de vreemdeling gestelde Duitse nationaliteit, waardoor hij een burger van de Unie zou kunnen zijn, van belang is voor de beoordeling van zijn aanvraag voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Niet is in geschil dat de vreemdeling de Britse nationaliteit heeft.

4.1. Volgens artikel 78, eerste lid, van het VWEU ontwikkelt de Unie een gemeenschappelijk beleid inzake asiel en subsidiaire bescherming om iedere onderdaan van een derde land die internationale bescherming behoeft, een passende status te verlenen en de naleving van het beginsel van non-refoulement te garanderen. De Kwalificatierichtlijn, de Procedurerichtlijn en Opvangrichtlijn zijn vastgesteld op de grondslag van artikel 78, tweede lid, aanhef en onder a, b, d en f, van het VWEU en vullen de in deze bepalingen gestelde onderdelen van het gemeenschappelijke beleid voor asiel en subsidiaire bescherming in.

4.2. In de definitiebepalingen van deze richtlijnen wordt verwezen naar onderdanen van derde landen, maar een omschrijving van wat onder een "onderdaan van een derde land" moet worden verstaan, wordt niet gegeven. Anders dan in deze richtlijnen staat in de Terugkeerrichtlijn in artikel 3, aanhef en onder 1, wel een omschrijving van wat onder een "onderdaan van een derde land" moet worden verstaan. De Terugkeerrichtlijn is vastgesteld op grond van artikel 79, tweede lid, aanhef en onder c, van het VWEU en vult het in deze bepaling gestelde onderdeel van het gemeenschappelijk immigratiebeleid in. Hoewel het beleid over asiel en subsidiaire bescherming enerzijds en het gemeenschappelijk immigratiebeleid anderzijds verschillende rechtsgrondslagen hebben, vallen deze beide onderdelen van het beleid onder de in artikel 67, eerste lid, van het VWEU bedoelde

ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Gelet hierop kan voor de uitleg van het begrip "onderdaan van een derde land" in de Kwalificatierichtlijn, de Procedurerichtlijn en Opvangrichtlijn gebruik worden gemaakt van de definitie van dit begrip in de Terugkeerrichtlijn.

4.3. Uit artikel 3, aanhef en onder 1, van de Terugkeerrichtlijn volgt dat onder een "onderdaan van een derde land" wordt verstaan: eenieder die geen burger van de Unie is in de zin van artikel 17, eerste lid, van het Verdrag en die geen persoon is die onder het Unierecht inzake vrij verkeer valt, als bepaald in artikel 2, punt 5, van de Schengengrenscore.

Artikel 17, eerste lid, van het EG-Verdrag is vervangen door artikel 20, eerste lid, van het VWEU. In die bepaling wordt omschreven wat onder een burger van de Unie wordt verstaan: eenieder die de nationaliteit van een lidstaat heeft.

Artikel 2, punt 5, van de Schengengrenscore omschrijft wie onder het Unierecht inzake vrij verkeer vallen.

4.4. Uit deze regelgeving volgt dat het in artikel 78, eerste lid, van het VWEU bedoelde gemeenschappelijk beleid inzake asiel en subsidiaire bescherming alleen is bedoeld voor en van toepassing is op onderdanen van derde landen en niet voor burgers van de Unie. Op een asielaanvraag van een burger van de Unie is Protocol (Nr. 24) bij het VWEU inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie van toepassing.

4.5. Uit de punten 25 en 26 van het arrest Oulane [[ECLI:EU:C:2005:95](#)] volgt dat, als een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie zijn nationaliteit van die lidstaat niet met een geldig paspoort of geldige identiteitskaart bewijst, hij de door hem gestelde nationaliteit ook ondubbelzinnig met andere middelen kan aantonen. De vreemdeling heeft geen geldig Duits paspoort of een geldige Duitse identiteitskaart overgelegd. De vreemdeling heeft met de door hem overgelegde stukken niet ondubbelzinnig aangetoond dat hij over de Duitse nationaliteit beschikt. Verder heeft de vreemdeling niet gesteld dat hij als vreemdeling met de Britse nationaliteit valt onder het Unierecht inzake vrij verkeer, als bepaald in artikel 2, punt 5, van de Schengengrenscore. Daarom kan de vreemdeling niet worden beschouwd als burger van de Unie. Dat betekent dat als uitgangspunt geldt dat de vreemdeling als een onderdaan van een derde land kan worden beschouwd. Omdat de vreemdeling zijn Britse nationaliteit heeft aangetoond, is hij een onderdaan van een derde land.

4.6. Omdat de vreemdeling niet heeft bewezen de door hem gestelde Duitse nationaliteit te hebben, is die nationaliteit verder niet van belang in de beoordeling van het beroep tegen het besluit van de minister van 24 mei 2023. De rechtbank had de vreemdeling moeten beschouwen als onderdaan van een derde land.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 260

MK ABRS, 26-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:789](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2013/33/EU 10 lid 1

Vw 2000 6 lid 3

Awb 8:50

VREEMDELINGENBEWARING. De Afdeling is opnieuw van oordeel dat de detentieomstandigheden in Justitieel Complex Schiphol de grensdetentie daar niet onrechtmatig maken. Het JCS is een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Inleiding

1. De vreemdeling is op 1 januari 2025 vanuit Taipei op Schiphol aangekomen. Hij heeft daar asiel aangevraagd. De minister heeft hem vervolgens in grensdetentie geplaatst op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. De minister legt deze grensdetentie ten uitvoer in het Justitieel Complex Schiphol (hierna: het JCS).

1.1. Deze uitspraak gaat over de vraag of het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn. De rechtbank heeft op 24 januari 2025 met toepassing van artikel 8:50 van de Awb in het JCS een onderzoek ter plaatse ingesteld. De rechtbank heeft de bevindingen van dit onderzoek weergegeven in haar door de minister aangevallen uitspraak van 31 januari 2024, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1161](#). Zij heeft op basis van die bevindingen geconcludeerd dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is en dat de grensdetentie van de vreemdeling daarom onrechtmatig is.

1.2. De door de rechtbank in haar uitspraak beschreven feiten zijn tussen partijen niet in geschil. Daarom ziet de Afdeling geen aanleiding om zelf een onderzoek ter plaatse in te stellen. De Afdeling legt hierna uit waarom zij op basis van die feiten tot een ander oordeel komt dan de rechtbank, net als in haar uitspraak van 29 januari 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:258](#).

Leeswijzer

2. De minister heeft drie grieven, die allemaal betrekking hebben op de vraag of het JCS als bewaringslocatie voldoet aan de vereisten gesteld in de Opvangrichtlijn. Grief 1 gaat over de vraag of het JCS een penitentiair karakter heeft en of de daar aan vreemdelingen opgelegde beperkingen noodzakelijk zijn. De Afdeling beoordeelt deze grief onder 3.2 tot en met 3.6. Grief 2 gaat over de scheiding in het JCS tussen vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden. De Afdeling beoordeelt deze grief onder 3.7.2. Grief 3 gaat over het ontbreken van een scheiding tussen vrouwen en mannen op een afdeling in het JCS. De Afdeling beoordeelt deze grief onder 3.8.

Beoordeling

Grief 1 - het penitentiare karakter van het JCS en de noodzaak van de aan vreemdelingen opgelegde beperkingen [...]

Conclusie over grief 1

3.6. Gelet op het voorgaande zijn de inrichting van het JCS en de beperkingen waaraan vreemdelingen daar worden onderworpen niet penitentiair van aard. Ook gaan de beperkingen waaraan vreemdelingen daar worden onderworpen niet verder dan noodzakelijk is.

Anders dan de rechtbank, komt de Afdeling daarom tot de conclusie dat deze aspecten niet maken dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is. De Afdeling merkt nog op dat de

overweging van de rechtbank dat het recht op privéleven van vreemdelingen in het JCS wordt geschonden door het verplichte gebruik van tweepersoonscellen, niet van belang is voor het antwoord op de vraag of het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is. Met klachten over het gebruik van tweepersoonscellen kunnen vreemdelingen terecht bij de commissie van toezicht. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 29 januari 2025, onder 4.2.1.

3.6.1. Grief 1 slaagt.

Grief 2 - de scheiding tussen vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden [...]

3.7.2. Voor het oordeel dat het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is, acht de Afdeling van doorslaggevend belang dat vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden daar strikt van elkaar worden gescheiden. Zij verwijst naar haar uitspraak van 29 januari 2025, onder 4.4.1. De Afdeling ziet geen reden te twifelen aan de toelichting van de minister op dit punt. Dat vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden elkaar bij falend toezicht tegen zouden kunnen komen in gangen, trappenhuizen of wachtruimtes, wat daar ook van zij, is onvoldoende om alleen al daarom te oordelen dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is. Dat vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden elkaar over de muur kunnen horen op de luchtplaatsen, leidt niet tot een ander oordeel, omdat de minister terecht betoogt dat het opvangen van geluiden van de andere kant van een hoge muur niet gelijk staat aan communicatie.

3.7.3. De grief slaagt.

Grief 3 - scheiding van vrouwen en mannen [...]

3.8.1. Artikel 11, vijfde lid, van de Opvangrichtlijn schrijft voor dat mannen en vrouwen afgescheiden gehuisvest moeten worden, tenzij het om gezinsleden gaat die ermee instemmen niet gescheiden te worden gehuisvest. De minister geeft aan deze bepaling uitvoering door mannen en vrouwen niet tezamen in een cel te plaatsen. De Afdeling is van oordeel dat hiermee wordt voldaan aan de Opvangrichtlijn. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, volgt uit artikel 11, vijfde lid, van de Opvangrichtlijn niet dat mannen en vrouwen niet op dezelfde gesloten afdeling mogen verblijven. In dat verband wijst de Afdeling erop dat artikel 11 van de Opvangrichtlijn het gebruik door mannen en vrouwen van gemeenschappelijke ruimten voor recreatieve doeleinden toestaat. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 29 januari 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:301](#), onder 2.

3.8.2. De grief slaagt.

Conclusie over het hoger beroep

4. Op basis van het toetsingskader en een waardering van de bevindingen van de rechtbank op grond van het door haar ingestelde onderzoek ter plaatse, komt de Afdeling opnieuw tot een andere conclusie dan de rechtbank. De Afdeling is van oordeel dat het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)